# DISPUTATIO MEDICA, INAUGURALIS, DE EPILEPSIA.

3

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

Ex Auctoritate Reverendi admodum Viri,

D. GULIELMI ROBERTSON, S. S. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NEC NON

Amplissimi SENATUS ACADEMICI consensu,

Et nobilissimae FACULTATIS MEDICÆ decreto;

PRO GRADU DOCTORATUS,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS ET PRIVILEGIIS

RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

Eruditorum examini subjicit

JOANNES WAINMAN,

BRITANNUS,

Soc. Reg. Med. Edin. Soc.

Ad diem 25. Junii, hora locoque solitis.

EDINBURGI:

Apud BALFOUR et SMELLIE,

Academiae Typographos.

M,DCC,LXXXI.

CLARO VIRO,

# JOANNI BRUNONI, M. D.

DE MEDICINA PRÆLECTORI,

REGIÆ ANTIQUARIORUM SCOTICORUM

SOCIETATIS AB EPISTOLIS LATINIS,

SOCIETATIS REGIÆ MEDICÆ

EDINENSIS PRÆSIDARIO,

VERÆ MEDICINÆ INVENTORI,

PRÆCEPTORI SUO

HOC TENTAMEN SACRUM VOLUIT

AUCTOR.

Mr. Lister
from his Affe Frd.
W Wainman

# DISPUTATIO MEDICA,

## INAUGURALIS,

### DE

# EPILEPSIA.

CUM homines, ut ab * illuſtriſſimo viro obſervatur, aliorum opinionibus ſemel ſunt contenti, ſcientias non diutius promovent, ſed facultates ſuas in ſingulos auctores ornando et defendendo ſerviliter impendunt. Doctrinae enim, maximo in pretio apud pleroſque, aut aſſenſum illaqueant, aut animum conſopiunt; et, qui experientia propagare ſcientiarum limites

 proponunt,

* Lord Bacon.

proponunt, vix in totum opiniones receptas unquam deserunt, sed aliquid de suo addere, sat esse existimant; quippe qui prudenter judicent, se, cum modestiam assensu declarant, addendi immunitatem vindicare. Sed, dum haec opinionum ratio habetur, tali progressu scientiae languido valde laeduntur; quare nec hominum nec doctrinarum studio abrepti, observationes de Epilepsia paucas facere proponimus. Definitione Culleniana utemur: Quae

'Musculorum convulsio cum sopore' est, et statim ad historiam progrediemur.

## HISTORIA.

Epilepsia ingruit tam subito, ut sine ulla monitione, et plerumque noctu, occurrat, cum paroxysmus hanc formam induit.

Convulsio

Convulſio totius corporis afficit muſculos; vociferatio auditur; torta et turgida facies eſt; ſpumus ab ore effunditur; lingua eſt maxime tumida, et frequenter exterius apparet; aegrotus manibus percutere pectus conatur; frendit dentibus; ſudor immodicus totum corpus occupat; ſoni emittuntur confuſi; et ratio ſenſuſque perit. Paroxyſmum ſedatum, qui fere a quarta parte horae ad horam manet, ſemiſopitus ſtatus excipit, et, ſenſu ſuo revocato, viſus queritur aegrotus imperfectionem, et peractae tragoediae inſcius eſt.

Affectio non ſemper hanc ſeriem ſequitur; ſed valde eſt mutabilis. Aliquando enim animo moeſto, noctibus turbatis, larga urinae, lacrymarum, aut ſalivae ſecretione, ſed praecipue capitis obtuſo dolore, languore univerſali, appetitu proſtrato, et animo dejecto, indicat ſe appropinquare. Paroxyſmo incidente, oculi pupilla dilatatur, vaſa tunicae conjunctivae turgere, et ſcintillae ante oculos aegroto ipſi ludere videntur, atque tum demum

demum vertigo introducit paroxyſmum. Aliquando quoque titillatio in pluribus partibus corporis, et praecipue in manu, ſentitur, quae gradatim ad caput ſerpit, quo facto, aegrotus cadit in terram. Haec aura epileptica nominatur, * ' In puero decimum tertium aetatis annum agente, hoc
' primo viderat Galenus, ipſe tunc temporis adoleſcens; puer ille ſimpliciter affirmabat ſe primum affectionis initium in tibia ſentire, hinc recta aſcendere per femur, ilium, latera, ad cervicem et caput uſque; ubi huc uſque pervenerat, tunc non amplius erat ſuae mentis compos: Poſtea alterum viderat epilepticum, ſed jam adultiorem priori, ſimiliaque paſſum, qui dicebat, frigidam quaſi quandam auram eſſe id quod aſcenderat.' Etiamque paroxyſmus varias formas aſſumit. Aliquando acetabulo os humeri demovetur, (cujus exemplum ſaepe in epileptico vidi) urina, ſemen, et faeces elabuntur, dentes franguntur, laeditur lingua, quandoque vita

* Van. Swiet. § 1075.

ta morte mutatur. Plerumque, invadente paroxyſmo, celer et parvus, ſed, remittente illo, plenior pulſus; et aegrotus obtuſo capitis dolore, animo dejecto, univerſali debilitate, paucis diebus ſequentibus adficitur. Paroxyſmi interdum certis temporibus, alias incertis, redeunt, vix unquam formam exactam ſequuntur, et adeo incertus exitus, ut nemo eum praedicere poſſit.

## CAUSÆ OCCASIONALES.

Hae in idiopathicas fere dividuntur et ſympathicas. Idiopathicae dicuntur quando in totum corpus, ſympathicae quando in partem agunt.

1. *Sympathicae.*—Inter eas vulnera capitis, exoſtoſes, fractura cranii, humor cerebrum inundans, aut quicquid mechanice in cerebrum agit, enumerantur. Sed epilepſia, ab his cauſis oriens, nomen non bene

meretur;

meretur; quoniam eadem conditio in plerifque animalibus moribundis obtinet, et certe immerito epilepfia nominatur. Dentitio quoque morbus localis eft, unde epileptica quaedam fpecies, ut fymptoma folum, pendet. Quod utique a vero idiopathico adfectu cum cura diftinguendum. A quo tam noxis excitantibus, quam auxiliis, caufa pariter et medendi confilio, differt, nec ulla cujufvis momenti re convenit.

Materia variolofa faepiffime inter caufas locales locatur: Quae, quanquam non tantum pervadit, fed in totum corpus agit, hic tamen locum meretur. Poftremo, aura epileptica, etfi non unicum, optimum epilepfiae fympathicae eft exemplum, et hoc nomine digniffimum, cum et ejus eft fymptoma, et ab affectione nervi fingulari originem ducit.

CAUSÆ

## CAUSÆ IDIOPATHICÆ, AUT QUÆ IN TOTUM CORPUS AGUNT.

Quis neget, quin animi adfectus epilepſiam faciant? Neque explicare difficile quo modo hunc effectum edant: Nemo enim eos corpus debilitare ignorat; ſic nimium gaudii, irae, timoris, terroris, meditationis, minus commoda valetudine homines adficiunt *. 'Sic Galenus obſervavit in juvene grammatico, quod toties epilepſia corriperetur, quoties vehementer doceret, attente cogitaret, aut iraſceretur.' Exemplum terroris epilepſiam moventis inſigne tradidit Boerhaavius. Puero epilepſia in noſocomio laborante, eadem fere omnes infantes affectione ſtatim laboraverunt, cujus nec potio, nec cibus, ſed aegroti conſpectus ſolus, in cauſa fuiſſe videtur. Similis ideae recordatione paroxyſmus

* Van. Swiet. § 1075.

yſmus frequenter redit. ‘ Swietenius ex-
‘ emplum pueri notavit, qui a cane magno
‘ inſiliente ita terrebatur, ut paulo poſt con-
‘ cideret epilepticus, et poſtea, dum majo-
‘ rem canem videret, vel et latrantem au-
‘ diret, redibat parcxyſmus.’ Cullenus quoque, ſuis in praelectionibus, aliud inſigne exemplum dat. ‘ Exempla quorun-
‘ dam etiam non deſunt, qui miris in mo-
‘ dis ſuis muſculis uterentur, ita ut ſe epi-
‘ lepticos fingere poſſent *.’ Talem caſum habuit Boerhaavius in juvene nobili, ſed peſſimae indolis, qui, ſi negarentur ipſi a parentibus quae deſiderabat, mox fingebat epilepſiam; dum autem vocatus jubebat chirurgo ut ferro candenti tangeret pedis pollicem, mox exſiliit, et poſtquam noverat, in primo futuro paroxyſmo cauterium applicandum eſſe, non amplius auſus fuit paroxyſmum fingere. Epilepſiam creare humorum jactura, et recte, dicitur. Cujuſmodi ſunt ſanguinis detractio, venus immodica, profuſae haemorrhagiae variis partibus

* Van. Swiet. § 1071.

partibus corporis effusae: Quae, quo modo hoc efficiant, facile explicare. Omnes enim debilitantes potestates, incitationem minuendo, viam ad epilepsiam et alias astheniae formas sternunt, vel ipsas creant. Sic eundem effectum cibus tenuis ut rectam, et luxus ut indirectam, debilitatem facit.

Sensus vehementes, sed solum in opportunitatis ad morbos asthenicos statu, ut titillatio, praecipue in concubitu oriens, eodem spectant. Hoc antiquorum observationi tam frequenter occurrit, ut την συνουσιαν ειναι μικραν επιληψιαν dicere soliti sint. Sensus soni, coloris, odorum, saporum, epilepsiam dant. Vermes quoque forsitan sic agunt *. ‘Swietenius puellam per plures annos fuisse epilepticam narrat, et primo paroxysmo fuisse correptam, dum joci gratia humi decumbentem, sub plantis pedum, titillassent diu quaedam puellae, aliis illam immotam vi retinentibus, ne intolerabi-



* Van. Swiet. § 1074.

'lem ipſi hanc moleſtiam, mutato ſitu cor-
'poris, vitare poſſet.'

A Sauvageſio et aliis pro epilepſiae cauſa habentur venena; quorum quamvis actio non plane patet, tamen, ſi morbum inducunt idiopathicum, idem quod communes poteſtates agendo, ejuſdem effectus arguuntur. Sic omnes poteſtates, quae epilepſiam faciunt, recte aut indirecte debilitando agere, demonſtrantur.

## C A U S A.

Quiſquis hiſtoriam et occaſionales cauſas epilepſiae contemplatur, mecum fortaſſe dicet, eam omnino a certo ſtatu debilitatis pendere, et, ſi ejus in hujus generis affectionibus locus requiretur, inter hyſteriam et apoplexiam reponendam.

METHO-

## METHODUS MEDENDI.

Prius epilepſiae ſympathicae curationem, poſterius idiopathicae, explorabimus. Etſi non eſt unica aura epileptica, optima tamen, epilepſiae ſympathicae cauſa videtur, et medici praecipue attentionem poſcit. Haec variis modis removetur. Nervorum extremorum conditionem, emplaſtris epiſpaſticis, fonticulis, parti applicatis, mutando, aut eadem ſcarificando vel urendo, et, ſi ad nervum acceſſus non patet, ligando, et comprimendo, perficitur, aut ipſum nervum, ut inter partem et ſyſtematis reliquum pervius uſus intercipiatur, dividendo. Si epilepſia a cauſis aliis ſupra dictis effecta eſt, chirurgi magis quam medici artem vendicat.

## METHODUS EPILEPSIÆ IDIOPATHICÆ MEDENDI.

Caufa epilepfiae demonftrata, fponte remedia patere videantur. Etiamfi quae ftimulant, et alunt, et fic corpori vim idoneam addunt, funt utenda; ea tamen admovendi ratio in idoneis temporibus inveniendis, et magnitudine jufta regenda, confiftit, quia habitus differentia affectionis modum variat. Unicuique occafioni apta remedia narrabimus, et eorum medici judicio applicationem relinquemus. Haud neceffarium eft remedia epilepfiae fpecifica quae dicuntur enumerare; nulla enim medicina fola epilepfiam folvendi proprietatem poffidet, eoque praecipua et maxime memorabilia proponere fat habebimus.

Corticis Peruviani corpus excitandi et roborandi facultas omnium medicorum teftimonio

ſtimonio firmatur; qui ſic agendo in epilepſia ſaepe commodus uſurpatur. Verum in nullo adfectu ei ſoli confidere debemus; nam neque epilepſia, nec ullus affectus a debilitate pendens, quovis uno remedio tollitur.

Radix valerianae ad epilepſiam removendam probe accommodatur. Fabius Columna epilepſia ſe laboraviſſe, et, radice valerianae ſylveſtris uſurpata, convaluiſſe memorat.

Ad hanc affectionem levandum aut ſolvendum, opium commodiſſime adhibetur. Quae tamen medicina, propter ſubitam ejus naturam diffuſibilem, non conſtanter admovenda; quippe cujus poſt opus corpus imbecillius, niſi alius ſtimulus ſtatim ſuccedat, efficitur. Idem quoque ut tonicum adhibendum, ſi debita cautione et idoneis temporis intervallis adminiſtretur. Ad quod probandum, ut experimenta non deſunt, ita ea aliorum obſervationi et experimentis futuris

turis relinquemus. Maxime conveniens adhibendi tempus id eſt, quo paroxyſmus adpropinquat. Nihil enim venienti occurrere paroxyſmo utilius, propterea quod ſinguli reditus magis magiſque corpus debilitant. Cujus exemplum a Morgagnio narratur. De Haën opii quoque uſu epilepſiam ſublatam in lethargico teſtatur. Poſtremo, quoties affectionis magnitudo ſomnum impedit, ſaevitve dolor, ad hunc levandum et ſomnum conciliandum opium eſt utiliſſimum.

Aſiatici moſchi audacem doſin dant, quod imitatus eſt Hoffmannus; et Swietenius, "pulchro cum ſucceſſu, repetitis etiam vicibus, octanni puellae decem moſchi grana dedit." Id igitur perinde ac opium adhiberi poſſe conſtat; Quippe quod facultatem ſedandi omnes motus convulſivos poſſideat. Cauſa cur remedia ſaepe ſucceſſu carent, ex neglectu idoneis temporibus adhibendi fortaſſe

* Van. Swiet. § 1080.

fortaſſe pendet. Communis obſervatio eſt, poſt opii opus debilius reddi corpus. Qui effectus, ſi proxima doſis praeſentem protinus excipiat, ubi prope finita eſt, prohiberi forſitan poſſet. Et ſaepe medici magis quam medicinae culpa eſt, quod parum ad ſententiam potentiſſima auxilia procedunt. Verum effectus moſchi et omnium remediorum ſimilium adeo fugaces ſunt, ut ab iis tota curatio non ſit expectanda; quippe quae paululum corpus tantum ſuſtineant, dum ſtimulantia durabiliora admovendi tempus aderit.

Quaedam metalla facultatem tonicam poſſident, et, aliis poteſtatibus conjunctis, aliquando ſunt utilia, ut cuprum, arſenicum, vitriolum, flores zinci, &c. ſed, propter maximam vim ſtimulantem, caute ſunt adminiſtranda.

Lavatio frigida ad debilitatem removendam recte reſpondet, et, caute adhibita, cum commodo in epilepſia uſurpari poteſt; quae tamen

tamen magna debilitate, nimis frigida vel regione, vel tempeftate, nunquam utendum. Cullenus exemplum epilepfiae hoc modo removiffe fefe narrat.

De exercitatione non verbis opus eft, cujus beneficium in epilepfia et affectionibus aliis, a debilitate pendentibus, oftendere fupervacuum foret. Nemo enim ejus utilitatem ignorat. Nihil igitur aliud dicendum, quam ut hoc optime cum priori remedio conjungatur, et ad fatigationem nunquam perferri debeat.

In victu praecipua curatio epilepfiae reponitur: Cujus neglectui infelicitas curationis hactenus adhibitae forfitan tribuenda eft. Sed et haec corporis conditione regitur. Ut cibus carneus maximam vim corpori et alimentum praebet, fic natura maxime optatur, et eft utiliffimus; fed qualis et quantum ejus concoctioni et palato maxime accommodatur, femper dandus. Potio fpirituofa et vinofa, eadem cautione admi-

adminiſtrata, ſummopere prodeſt, poſtque cibum auxilium eſt eximium. Denique, omnia quae placida ſunt aluntque, in epilepſia forſitan uſui ſunt.

* * * * * *

Quoniam plethora pro cauſa epilepſiae a nonnullis eſt habita, contra hanc opinionem pauca argumenta cum bona venia proponemus.

Omnes poteſtates noxiae, quae epilepſiam faciunt, debilitatem, ut ante dictum, rectam, vel indirectam, creant. Quo minus, ſi plethoram hujus affectionis unquam in cauſa eſſe negemus, quiſquam admiretur.

Plethorae ab Hippocrate primo idea originem duxit. Qui hypotheſin hanc defendere machinatus, omnes morbos ab redundantia fluidorum vel defectu pendere, exiſtimavit. Quam doctrinam affectioni-

 bus

bus in maximis refellere haud neceſſarium eſt; et paucae, quae huic cauſae nunc attribuuntur, inde pendere, non clare demonſtrantur.

1. Ut ab analogia initium faciam, haud pauci morbi ſunt qui olim ex plethora pendere exiſtimarentur, et poſtea diverſam cauſam habere probarentur. Quin multitudo caſuum, hac ratione infeliciter tractatorum, ad hypotheſin evertendam ſufficit. Cujus mihi multo maximum et clariſſimum eſt exemplum, quod ſuis in praelectionibus Cullenus candide narrat. Quod, mea equidem ſententia, in accuratarum ejus obſervationum numero collocandum eſt.

A viro quodam, qui epilepſia diu laboraverat, ſanguinem juſſit detrahi, tonica remedia, maximeque parcum victum, adminiſtravit, et ſic paroxyſmos minus frequentes reddidit. Verum enimvero, hi redire non ceſſabant, ita ut curatio deſperaretur.

Aegrotans

Aegrotans paulo post domum in Angliam rediit, ubi cum amicis occupatus, vini usui et cibi lauti abundantiae inserviit; a quo tempore epilepsia evanuit, nec post multos jam annos vel semel aut ullo modo repetivit.

2. Male legibus philosophiae eundem effectum causis [redacted] attribuere congruit. Quod tamen sic esset, si unquam epilepsiae plethora pro causa haberetur.

3. Aliud argumentum contra plethoram non parvi momenti est, quod, quamvis humorum jactura et inedia diu adhibeantur, obtinet tamen eadem conditio, vel affectio etiam magis ingravescit: Certe sanguinem a nihilo creari, communi sensui prorsus discrepat.

4. Opportunitas quoque hujus sententiae futilitatem arguit; sic Swietenius ait *, "Docet

* Van. Swiet. § 1084.

" Docet autem conſtans obſervatio, homines, caeteris paribus, huic morbo magis obnoxios eſſe, quo fuerint debilioris et laxioris fabricae; infantibus hinc adeo frequens epilepſia, qui per aetatem, firmato corpore, ſaepe ſanantur; ob eandem rationem et teneris puellis longe frequentior, quam illis, qui duro labore victum ſibi comparare coguntur." Et Hippocrates quoque obſervabat, "per aetatem minui flaccidam illam corporis humiditatem, ſolidaſque partes firmari; ſed et ſimul tunc ceſſare infantilem epilepſiam" notabat " in illis, quibus, quamcumque ob cauſam, per aetatem minus firmabatur corpus, illam diatheſin ad epilepſiam diutius manere."

5. Nonne omnino hinc omnis eſt error, quod medici effectum magis quam cauſam reſpexerunt? quid motus inordinati, ſive in hyſteria, ſive in aſthmate, ſive in epilepſia, aut in ulla affectione valent, ſi debilitas cauſa ſubeſt?

His

His igitur de caufis, an unquam plethora faciat epilepfiam, dubitamus; fed id maxima diffidentia experientiae futurae, qua vel probetur, vel improbetur, relinquimus. Denique, veritati, quacunque demum fluat ex origine, ut fperamus, femper faciles aures praebebimus, veniamque petimus, quod a viris, qui celebriores funt quam ut noftra indigeant laudatione, diflentiamus, quod quidem non ex pertinacia fecimus, fed ut vim affectionis minuamus, quae optimos medicos adhuc eft fruftratus.

FINIS.